

פרוטוקול מס' 20/ג

מישיבת ועדת הכנסת ביום שלישי, י"ד
בשבט תשי"ח (4.2.1958) בשעה 8.30

חברי הוועדה: נ ר כ ח ו :

- ב. אזניה - היו"ר
- ע. איכילוב
- א. אלטמן
- ש. בנה
- א. י. גרינברג
- ס. יזהר
- ש. כהנא
- ח. למדן
- ג. מועדי
- נ. ניר
- א. רזיאל-נאור
- ד. נצר
- א. עבאס
- י. ש. רוזנברג
- ג. שוקן
- ש. שורש
- א. תלמי

מוזמנים:

- ח. כהן - היוע"מ לממשלה
- מ. רוזטי - מזכיר הכנסת
- ז. שר - יועץ משפטי

א. סדר-היום: א. סדרי הדיון בתקציב לשנת 1958/59

ב. תקנות לחוק גמלאות לחברי-הכנסת
תשי"ח - 1958.

א. סדרי הדיון בתקציב לשנת 1958/59:

היו"ר ב. אזניה: עלינו לסכם את הדיון הזה היום.

(קורא סעיפים 1, 2 ו-3).

אני מציע למחוק סעיפים 1 ו-2 לקבל סעיף 3, והוא יהיה עכשיו סעיף 1.

ה ר ח ל ט

סעיף 1 ינוסח כך:
לאחר הרצאת הפתיחה של שר האוצר יקויים ויכוח
כללי על כל חלקי התקציב, ועדת הכספים תוסמך
לפתוח בדיוניה להכנס התקציב לקריאה שניה ושלישית
מיד לאחר הרצאת שר האוצר.

סעיף 4:
=====

היור ב. אזניה: (קורא את הסעיף).

נראה לי שאפשר להשמיט את הסעיף הזה, כי אי-אפשר לחייב את השרים להגיש סקירות בכתב.

א. רוזאל-נאור: רצוי שהשרים יחויבו להגיש סקירות בכתב, וגם ימסרו דבריהם בעל-פה.

ע. איכילוב: אם המגמה היא לחסוך בזמן, צריך להיות ברור שהסקירה בכתב באה במקום הנאום בעל-פה.

היור ב. אזניה: השרים אינם מככנים שהסקירה בכתב תבוא במקום הנאום שלהם. אינני רוצה שוועדת הכנסת תחליט על דבר שבסופו של דבר לא יתגשם.

ש. בבה: לדעתי יש מקום להכניס את ענין הסקירה בכתב בסעיף 6, במקום שמדובר על כך שהשרים יפתחו את הדיון.

היור ב. אזניה: אני מסכים לדברי ח"ה כבה שלא נדון בזה בסעיף הזה. נמחק אותו, ונדון שוב בשאלה זו כאשר נגיע לסעיף 6.

ה ו ח ל ט

למחוק סעיף 4.

סעיף 5:
=====

היור ב. אזניה: נראה לי שאפשר לקבל את הסעיף הזה בלי תיקונים.

ע. איכילוב: אני מצטרף לדעתו של היושב-ראש.

היור ב. אזניה: אם אנו מקבלים את הסעיף הזה, הוא יהיה עכשיו סעיף 2.

ה ו ח ל ט

סעיף 2 ינוסח כך:

הוועדה תביא לכנסת הצעת התקציב, פרקים פרקים - כל פרק וההסתייגויות שירשמו ע"י מיעוט בוועדה - לפי הסדר הבא: (א) אומדן ההכנסות יהיה כלול במסגרת הדיון על תקציבו של משרד האוצר; (ב) תקציבי המשרדים (כל משרד בנפרד, כולל חלקו של המשרד בתקציב הפיתוח וסעיפים אחרים בתקציב הצמודים לו); (ג) הצעת חוק התקציב.

סעיף 6:
=====

ש. בבה: אני מציע שכאן המקום לכתוב שהשרים יכולים למסור סקירה בכתב על משרדיהם. כן יש, לדעתי לכתוב שהשר ישיב צאצא למסתייגים ולמתווכחים, ואם השר משיב, אין צורך שיור הוועדה ישיב גם כן.

ע. איכילוב:

אני מציע להשאיר את ענין הסקירה בכתב לרצונו של השר. ירצה ימסור סקירה בכתב, ירצה - ינאם בעל-פה. אבל יור הוועדה חייב להשיב למסתייגים. לדעתי אין צורך לכתוב בכל סעיף ששר האוצר רשאי גם כן להשיב. רשות זו נתונה לו תמיד כחבר הממשלה.

א. תלמי:

אני מציעה לתת לשר את שתי האפשרויות גם יחד.

ה ו ח ל ט

סעיף 6 יהיה סעיף 3 והוא ינוסח כך:

הדיון על כל משרד (בכלל. זה הנמקת ההסתייגויות) יפתח ע"י השר בסקירתו בכתב, בדברים בעל-פה או בשניהם כאחד. בסיוע הוויכוח, כולל דברי התשובה של השר, ישיב יור הוועדה למסתייגים, אם יראה צורך בכך.

סעיף 7

סעיף 7 יהיה סעיף 4 והוא ינוסח כך:

יור ועדת הכספים יביא את הצעת חוק התקציב והדיון בה יתקיים כדיון רגיל בקריאה השניה.

סעיף 8

סעיף 8 - יימחק.

סעיף 9, 10, 11

היור ב. אזניה:
בסעיף זה עלינו לקבוע את מספר החברים של סיעה שתקבל מינימום מסוים של זמן, וגם את המינימום הזה של הזמן.

ע. איכילוב:

אני מציע שהמינימום יהיה 10 דקות, ולא 20 דקות כפי שמציעה ועדת הכספים.

י. ש. רוזנברג:

אני מציע שמספר החברים של סיעה כזאת יעמוד על 6 והזמן יהיה 15 דקות.

היור ב. אזניה:

אני מציע לקבל את ההצעה של 15 דקות ו-6 חברים.

ה ו ח ל ט

סעיף 9 יהיה סעיף 5 וינוסח כך:

כל סיעה רשאית להעביר מן הזמן העומד לרשותה בוויכוח על משרד מסוים - 30% - כתוספת לשעור הזמן העומד לרשותה בוויכוח על משרד אחד, ובלבד שתוספת זו לא תעלה את שיעור זמנה בוויכוח על אותו משרד למעלה מ-30%. ואולם סיעות שמספר חבריהן אינו עולה על 6 יורשו לצבור בדרך זו, של העברת זמן מויכוח על משרד אחד למשנהו, למעלה מן השעור הנזכר, למען יוכלו להגיע לרשות דיבור עד 15 דקות על אותו משרד.

סעיף 10 יהיה סעיף 6 וינוסח כך:

סיעות האופוזיציה שרשמו לעצמן הסתייגויות יוכלו להשתמש בתוספת-הזמן שהוקצבה להן להנמקת הסתייגויותיהן - כאמור בסעיף 8 לעיל - לפי הסדר הבא: א. להעביר עד מחצית תוספת-הזמן לוויכוח הכללי בקריאה ראשונה. ב. יתרת תוספת הזמן לכל סיעה תחולק באופן יחסי בין המשרד שלתקציביהם הגישה אותה סיעה הסתייגויות; ובלבד שכל הופעה בקריאה שניה לא תעלה על 45 דקות.

(הוחלט)

סעיף 11 יהיה סעיף 7 וינוסח כך:

ההצבעות על ההסתייגויות יקויימו כדלקמן:

- (א) לתקציב ההכנסות - לפי סעיפי ההכנסות המפורטות באומדן.
 (ב) לתקציב ההוצאה - לפי משרדי הממשלה (כולל סעיפי תקציב הפיתוח והסעיפים האחרים בתקציב הצמודים לו).
 (ג) הצפצפות נפרדות על פרט מסוים בתקציב ההכנסה או בתקציב ההוצאה יקוימו רק על-פי בקשת סיעה מסתייגת, שתוגש לוועדת הכספים.

סעיף 12 יהיה סעיף 8 וינוסח כך:

השמן המוקדש לוויכוח הכללי בקריאה הראשונה יהיה 14 שעות.

ובקריאה השנייה -

		1	משרד האוצר (כולל הכנסות, תגמולים לנכים, סיוע טכני, פנסיות ופיצויים, השתתפות הסוכנות, הרזרבה, הוצאות אקב ביטול הפטור, תקציבים מיוחדים, תשלום דיבית, הוצאות שונות, קרנות ומפעלים שונים, קוים וקדוחי נפט, בנינים למוסדות ציבוריים וממשלתי (חלק))
שעות.	2	2	רזרבת פיתוח, תשלום חובות, נפיל מחזור לפעולות מימון, הוצאות ושירות הפיתוח) משרד החקלאות (כולל חקלאות-פיתוח, מפעל המים הארצי, בנינים) למוסדות ציבוריים וממשלתיים (חלק)
"	3	3	משרד המסחר והתעשייה (כולל הענקות להוזלת מוצרים ושירותים חיוניים, פעולות לעידוד היצוא, תעשייה ומלאכה)
"	3	4	משרד הפיתוח (כולל פיתוח הערבה, מחצבים ומכרות, חשמל)
"	2	5	נשיא המדינה, הכנסת, מבקר המדינה
"	1	6	משרד הה"מ (כולל חברי הממשלה, החברה המס. לתיירות, חגיגות שנת העשור)
"	3	7	משרד החוץ
"	3	8	משרד הבריאות (כולל בנינים למוסדות ציבוריים וממשלתיים (חלק))
"	2	9	משרד הדתות (כולל בנינים למוסדות ציבוריים וממשלתיים (חלק))
"	2	10	משרד החינוך והתרבות (כולל בנינים למוסדות ציבוריים וממשלתיים (חלק))
"	4	11	משרד המשטרה
"	2	12	משרד המשפטים
"	2	13	משרד הסעד (כולל בנינים למוסדות ציבוריים וממשלתיים (חלק))
"	2	14	משרד העבודה (כולל ביטוח לאומי, שיכון, עבודות ציבוריות, בנ. למוסדות ציבוריים וממשלתיים (חלק))
"	4	15	משרד הפנים (כולל רשויות מקומיות - גם בהוצאה מועברת - הלוואות לרש. מקומיות)
"	2	16	משרד הדואר (כולל דואר-פיתוח)
"	2	17	משרד התחבורה (כולל תחבורה-פיתוח)
שעות	41	2	

לסיעות ~~המסתייגות~~ המסתייגות תנתן תוספת של זמן

להנמקת הסתייגויותיהן במסגרת הקריאה השנייה

7

62 שעות.

=====

ג. תקנות בדבר תשלום גמלאות לפי חוק גמלאות לחברי הכנסת תשי"ח - 1958:

הי"ר ב. אזניה: קיבלנו הצעה של תקנות לחוק הגמלאות, שעלינו להמליץ עליהן בפני יו"ר הכנסת.

(קודא את התקנות)

א. תלמי: האם לא החלטנו לבטל את המונח "קיצבה"?

הי"ר ב. אזניה: המונח גמלא הוא מונח-גג לקיצבה, מענק וגמלא. על-כן איננו יכולים לבטלו.

הזה לדיון בסיעותיהם. אני מבקש שחברי-הוועדה יביאו את הצעת החוק כן אני מבקש מכם שיבדדו את הבעיה של הטיפול בגמלאות. אם הוא צריך להיות מרוכז בבית הזה או לא.

ש. בבה: נשאלו כמה שאלות שהיו שנויות במחלוקת בחוק עצמו. אני מציע שנדון בהן היום ונסכם אותן.

הי"ר ב. אזניה: אני מציע שנעבור תחילה על התקנות, ואחר-כך נדון בארבע הנקודות שחבר-הכנסת בבה הזכיר.

ח. למדן: בסעיף 2 כתוב שהקיצבה תשולם לא יאוחר מאשר בעשירי לחודש שאחרי החודש שבשילו צריכה להשתלם הקיצבה. אני מציעה להשוות את זה עם חוק הלנת השכר, שבו מדובר על שבועיים.

א. תלמי: אני מציעה להשאיר את הנוסח הקיים של 10 ימים.

ג. שוקן: בחוק הלנת השכר הכוונה היא שאם אין משלמים תוך 15 יום אחרי החודש שבשילו צריך היה לשלם, נכנסת הדחיה הזאת לגדר של הלנת השכר.

ג. ניר: אלו הן תקנות בלבד, ואפשר תמיד לתקן אותן. זה לא חוק.

ע. איכילוב: כיצד נעשה החישוב של חודשים ושנים?

ז. שר: לפי חודשים. 12 חודשים הם שנה. 48 חודשים הם 4 שנים.

ה ר ח ל ט

לקבל את התקנות בנוסח הבא:

בתוקף סמכותי על פי סעיף 16 לחוק גמלאות לחברי הכנסת, תשי"ח - 1958, אני מתקין תקנות אלה:

1. תוך שלושים יום מיום שחל חבר-הכנסת מכהן ישלח אליו גזבר הכנסת הודעה במכתב רשום, ובה יפרט את שיעור הקיצבה או סכום המענק שאותו ח"כ זכאי להם.
2. הקיצבה לפי החוק וכן המשכורת על פי סעיף 7 ישולמו לזכאי להם בתום כל חודש ולא יאוחר מהעשירי לחודש שלאחריו.
3. מענק שיש לשלמו על-פי החוק יש לשלמו לא יאוחר מחודש שלאחר היום שבו אירע המאורע המזכה את חבר-הכנסת או את שאיריו במענק.
4. (א) תוך שלושים יום מיום פטירתו של חבר-הכנסת או של בעל קיצבה לפי סעיף 2 לחוק ישלח גזבר הכנסת הודעה, במכתב רשום, לפי מענו האחרון של הנפטר, ובה יבקש משאיריו של הנפטר להודיע לו המען אליו ישלח הודעה בדבר שיעור הקיצבה או סכום המענק שהם זכאים לו.

הודע לגזבר הכנסת מען השאירים, ישלח אליהם תוך ארבע-עשר יום הודעה ובה יפרט את זכותם של השאירים לגימלה וכן את החלטת הוועדה על פי סעיף 13 לחוק בדבר אופן חלוקת הגימלה ביניהם, אם היו שאירים אחדים.

(ג)

השאירים ושאים בכל עת לפנות לוועדה בבקשה לשנות את האופן שבו מחולק המענק לפיהם על-פי סעיף 13, והוועדה תקבל את מקשתם בהתחשב בנסיבות הענין ובטובת השאירים.

5. (א)

חבר-הכנסת שחלל מכהן ומקבל קיצבה על-פי החוק יודיע, לגזבר הכנסת, על כל אחד מן השינויים המפורטים להלן, תוך שלים יום מיום שחלו ואלה הם:

- (1) נישואין,
- (2) גירושין,
- (3) פטירתו של תלוי,
- (4) מלאת עשרים שנה לילד,
- (5) קבלת משכורת מאוצר המדינה או מקופה צבורית אחרת ושיעורה,
- (6) הולדו של ילד.

(ב)

שאיך המקבל קיצבה יודיע על כל שינוי כאמור בפיסקה (5) לתקנת משנה (א), וכן על מלאת לו עשרים שנה, אם היה בעת פטירת חבר הכנסת או בעל הקיצבה למטה מבן עשרים.

6. בעל קיצבה ששינה את מענו, יודיע לגזבר הכנסת, תוך שבעה ימים מיום ששינה את מענו החדש.

7. אדם שהיה לחבר-הכנסת עם כינוסה, יודיע לגזבר הכנסת, תוך שלושים יום מיום שהיה לחבר-כנסת, על התקופה שבה הופסקה שירותו כעובד מדינה או כחייל בשירות הקבע של צבא הגנה לישראל ואשר עליה חל סעיף 6(3).

ג. שונו ת:

מי הם חברי מפא"י וכמה הם בוועדת הכנסת?
מי מהם רשאי להצביע בוועדה?

א. תלמי:

מבחינה פורמלית כל שינויים בהרבה הוועדה יכולים לבוא לאחר הודעה בכנסת. אבל מוסכם ביננו שאם לשייבה זו או אחרת חבר זה או אחר אינו יכול לבוא, רשאית הסיעה לשלוח חבר אחר, גם אם לא הספיקו עוד אאלהודיעא על-כך.

ע. איכילוב:

היו"ר נוהג בליברליות זו לגבי כל הסיעות.

ש. בכה:

צריך להיות ברור שהנוהג הזה אינו חל על ועדת הכספים. (ש. בכה: גם לא על ועדת החוץ והבטחון).

היו"ר ב. אזניה:

אני בכל זאת מבקשת לדעת מי הם חברי מפא"י בוועדה.

א. תלמי:

במסור על כך בפעם אחרת.

היו"ר ב. אזניה:

הישיבה ננעלה בשעה 10.15

=====